

AMATORII ÎN PREAJMA FINALEI

INTERPRETÎND EROI REVOLUȚIONARI...

Biografia Elenei Neagu Stavride, interpreta „Eroinei de la Jii“ a lui Nicolae Tăutu, te atrage prin uimitoarea-i simplitate: muncitoare remizieră la T.A.P.L.-Buzău, în vîrstă de 20 de ani. „Cariera artistică“: la 17 ani, debutul cu rolul Elenei din piesa cu același nume de H. Lovinescu. Mai târziu, un rol „pozitiv“ de comedie: Mariana Pleșoianu din *Nota zero la purtare* de V. Stoenescu și O. Sava.

Și iată-o acum, în Cătălina, rol care necesită eforturi chiar din partea unor actrițe cu experiență. În interpretarea Elenei Neagu, Ecaterina Teodoroiu a dobîndit trăsăturile unui caracter puternic, animat de o neclintită voință și de o înaltă conștiință a împlinirii datoriei patriotice. Aceste trăsături au fost exprimate printr-un stil simplu și lapidar, sobru, fără emfază sau ostentație. Nici o intonație stridentă, falsă, teatrală. Nici un sentiment afișat zgomotos. Realizarea Elenei Neagu poate constitui o pildă utilă teatrului de amatori în ceea ce privește necesitatea exprimării, în arta scenică, cu mijloace simple și veridice, a patosului eroic revoluționar.

Succesul spectacolului „Eroina de la Jii“, prezentat în faza regională a celui de-al doilea Festival bienal de teatru de amatori „I. L. Caragiale“, de către echipa de teatru a Casei de cultură Buzău, are — după părerea noastră — o importanță principală. Tinerii interpreți, muncitori, elevi, funcționari, a căror vîrstă alternează între 17—22 de ani, au fost îndrumați cu pricepere de instructorul Alexandru Vrapciu — el însuși un bun interpret al colonelului Dobre — mai mult înspre redarea eficientă a ideilor piesei și nu înspre căutări ilustrative. Tinerii au vorbit cu propriile lor voci, unii după o experiență ceva mai îndelungată, alții pentru prima dată în viață. Am întîlnit și în alte spectacole, asemenea voci, vibrante, emoționante, în afirmarea caracterului celor mai înaintați eroi ai zilelor noastre: comuniștii.

Spiritul de partid, pasiunea revoluționară, sentimentul răspunderii în fața colectivității, care caracterizează eroi ca Mihai Buznea, Maria Buznea, au fost înfățișate în scenă cu adîncă convingere, cu un patos sincer, de către muncitorii Iacomi Eschimescu și — respectiv — Maria Minea, în spectacolul *Anii negri* de Aurel Baranga și N. Moraru (instructor Gh. Ghițulescu), prezentat de Uzinele „Grigore Preoteasa“ în cadrul fazei orașenești a festivalului. Artiștii amatori caută conținutul și formele artei revoluționare care să răspundă idealurilor cetățenești, avîntului patriotic al poporului. Faza orașenească a celui de-al doilea Festival bienal al teatrului de amatori a mai oferit, juriului și iubitorilor de teatru, asemenea căutări în două spectacole cu un profund caracter agitatoric și mobilizator. Este vorba despre montajele literaro-artistice: *Om liber în patrie liberă*, al Casei de cultură a raionului 1 Mai, și *Pe drumul de glorie al partidului*, prezentat de Casa de cultură a raionului V. I. Lenin. Cu toate stîngăciile și lipsurile manifestate aci (în cel de-al doilea spectacol, un fundal muzical nesemnificativ, o oarecare rigiditate în mișcarea interpreților, mulți dintre ei pentru prima oară pe scenă), s-au confirmat în aceste spectacole talente, gust artistic în alegerea și recitarea unor versuri revoluționare din opera poezilor noștri. Elaborarea și consolidarea unor asemenea spectacole agitatorice pot con-

stitui pentru colectivele de artiști amatori, una din cele mai eficiente forme de activitate cultural-educative a maselor populare.

Urmărind în general progresul realizat la acest festival, în privința orientării colectivelor de amatori înspre abordarea unui repertoriu contemporan, cu vii rezonanțe în actualitate, ne-au bucurat piesele originale cu temă eroic-revoluționară. Am constatat cu satisfacție prezența în repertoriul echipelor, la faza orășenească a festivalului, a valoroaselor evocări într-un act ale evenimentului Eliberării: *Și pe strada noastră* de H. Lovinescu, *Intr-o gară mică* de Dan Tărchilă.

Dacă în spectacole ca acela prezentat de Casa de cultură a tineretului „Vasile Roaită” din raionul Grivița Roșie — instructor Cornel Gîrbea — cu piesa *Intr-o gară mică* am întâlnit destul de convingător redată atmosfera patetică a momentelor, prezența activă în acțiune a unor personaje viu reliefate: luptătorul comunist Manea-Ciobanu (mecanicul Petre Rauca), Caterina (eleva Vichi Popescu), Călugărul (maistrul Ion Stanciu), nu același lucru îl putem afirma despre spectacolul cu aceeași piesă al echipei de teatru a Casei de cultură a tineretului din raionul Tudor Vladimirescu. Aci, instructoroarea Silvia Exergian nu a îndrumat interpreții înspre dezvoltarea adevărului vieții în prezentarea eroicului, înspre o descifrare logică și convingătoare a sensurilor piesei.

E regretabil că în afara unor realizări individuale expresive și valoroase — cum ar fi savuroasa interpretare dată de elevul Marcel Horobeț personajului Picu, micul vagabond plin de visuri și de elanuri revoluționare, interpretarea emoționantă și autentică dată de către modelierul Ludovic Motorca soldatului român, sătul de front, dornic de a pleca acasă, și care se alătură comuniștilor, din spectacolul echipei de teatru a Uzinelor „Semănătoarea”, precum și viguroasa interpretare, de către fotoreporterul Emil Parascovici, a aceluiași rol în spectacolul Clubului muncitorilor sanitari — piesa lui H. Lovinescu nu și-a găsit exprimate în ansamblu valorile conținutului său revoluționar. Atît în spectacolul Uzinelor „Semănătoarea”, cît și al Clubului muncitorilor sanitari, și mai ales în spectacolul echipei întreprinderii „Acumulatorul”, nu s-a reușit o imagine convingătoare a luptătorului comunist Alexandru. Instructorii acestor echipe, Margareta Ionescu-Tutoveanu (Uzinele „Semănătoarea”) și Ion Babeș („Acumulatorul”), au îndrumat pe interpreți înspre o expresivitate exterioară, înspre deprinderi meșteșugărești, înspre căutări de un comic gratuit. Astfel, reprezentanții claselor exploatare, doamna Verdescu și mai ales speculantul Mandache, au apărut minimalizați, schematici.

Aceste parțiale nereușite nu pot însă știrbi imaginea bogată în semnificații și realizări a celui de-al doilea Festival bienal de teatru, contribuția artiștilor amatori la educarea patriotică cetățenească a spectatorilor, la cultivarea trăsăturilor revoluționare ale poporului — prin asemenea repertoriu — fiind deosebit de importantă.

Valeria Ducea

TEATRUL DE LA MARGINEA PĂDURII

Pe drumul de fier ce se strecoară prin pădure se ivesc doi ochi roșii. Cu mers de melc, o locomotivă micuță tîrîie, gîfîind, citeva vagoane. Trenul se oprește. Pereții unuia dintre vagoane — obișnuit, în aparență — se desfac ca petalele unei flori și apare o scenă. Muncitorii forestieri ies din cabanele situate în apropiere. Iau loc pe buștenii transformați ad-hoc în fotolii și, la lumina lunii, a stelelor, a licuricilor, a țigărilor aprinse (dar și a reflectoarelor cu care e înzestrat vagonul-teatru, spectacolul începe... Aproape de miezul nopții, după ce cortina s-a lăsat și după ce a conținut ropotul de aplauze, vagonul — tot ca o floare — se închide, scena dispare, locomotiva pitică fluieră ușor și trenul pleacă mai departe. Sintem în vara anului 1954, undeva prin munții Buzăului. E primul turneu întreprins cu vagonul-teatru al artiștilor amatori din ansamblul „Tapina”.